

Laudáció Dr. Kása Zoltán professzor úr tiszteletére

A Sapientia EMTE-Emlékérem átadásakor, 2025

Vannak életutak, amelyek túlmutatnak a címeken és tisztségeken. Olyan pályák, amelyek valódi értéke abban mérhető, hogy mennyi szellemi örökséget hagynak maguk után. Kása Zoltán professzor úr élete ilyen életút: a matematika és az informatika, valamint az oktatás iránti hűséges elköteleződés, amely nemzedékeknek adott irányt, biztatást és példát.

Szilágyborzáson született, és Margittán kezdte iskoláit, majd a kolozsvári Babeş–Bolyai Tudományegyetemen szerzett diplomát 1971-ben. Ettől a pillanattól kezdve életét a tanítás és a kutatás határozta meg. Közel négy évtizeden át tanított ugyanitt: tanársegédként, adjunktusként, docensként, professzorként és doktori témavezetőként formált szakembereket, kutatókat és tanárokat. Közben vezetőként is felelősséget vállalt: a matematika–informatika kar dékánhelyettese, majd az egyetem rektorhelyettese volt, mindvégig az erdélyi magyar felsőoktatás ügyét szolgálva.

2008-ban a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem marosvásárhelyi karán nyílt új fejezet pályájában. Egyetemi tanárként, tudományos igazgatóként, majd a szenátus elnökeként meghatározó szerepet vállalt az intézmény építésében és szellemi arculatának alakításában. 2018-tól professor emeritusként dolgozott tovább – mert a tudás iránti szenvedélyt és a közösség iránti elkötelezettséget nem lehet nyugdíjba küldeni.

Számos tudományos testület tagja és vezetője volt, szervezőként és szerkesztőként is maradandót alkotott. Az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság alelnöke, majd a Kolozsvári Akadémiai Bizottság alelnöke, a Matlap bizottsági tagja, a FIRKA főszerkesztője, az Acta Universitatis Sapientiae Informatica sorozat felelős szerkesztője, valamint a Historia Scientiarum egyik meghatározó szerkesztője. Elméleti informatikusként a kombinatorika, különösen a szókombinatorika kutatója, tudománynépszerűsítő írásai pedig Borzasi Péter és Bagosi Enikő álnéven közönségkedvencek lettek. Kiemelt figyelmet szentelt a Bolyai-kutatásoknak is, a magyar tudományosság e kiemelkedő örökségének gondozásában és továbbadásában mindig fontos szerepet vállalva.

Mindeközben mindig megőrizte fiatalos szellemét. Ő az „örök fiatal”, aki minden nemzedékkel megtalálta a közös hangot. Nyitottsága, derűje és közvetlensége mindenkire hatással van. Nemcsak tanított, hanem figyelemmel kísérte és bátorította a Matematika–Informatika Tanszék tagjait, és rektori tanácsosként ma is aktívan segíti az egyetem közösségét. Külön figyelemre méltó, hogy az erdélyi magyar matematikusok és informatikusok Wikipédia-

oldalait is ő gondolja, ezzel is hozzájárulva ahhoz, hogy a közösség tudományos értékei szélesebb körben ismertté váljanak.

Hetven évvel ezelőtt indult iskolába, és azóta évtizedeken át minden tanév kezdetén ott állt – előbb diák, majd tanár, később mentor, vezető, példakép szerepében. Idén azonban először fordul elő, hogy nem vesz részt oktatási órán – de jelenléte, tanácsai és támogatása változatlanul velünk vannak. Kevés olyan életút van, amely ennyire következetesen és hűségesen fonódik össze az iskolák, az egyetemek és a tudomány történetével.

Egy előadásán Erdős Pálról beszélt a hallgatóknak, de a diákok nem ismerték őt. A szünetben szomorúan mondta: „baj van a matematika-oktatással, ha nem hallottak egy ilyen neves magyar kutatóról.” Én akkor tréfásan feleltem: „nem hallhattak róla, mert még Euler-nél tartunk.” Ez a kis történet is jól mutatja, mennyire szívén viseli a matematika-oktatást – egyszerre szenvedéllyel, felelősséggel és humorral.

Életútja, hűsége és alkotóereje méltóvá teszi arra, hogy a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem emlékéremmel tisztelegjen előtte. Ez a kitüntetés azonban nem csupán egy intézmény hivatalos köszönetnyilvánítása, hanem egy közösség hálája – a tanítványoké, kollégáké, barátoké, mindazoké, akiket tanított, vezetett vagy inspirált.

Munkássága, fiatalos lendülete és embersége mindannyiunk számára iránymutatás és örökség.

Kedves Zoli, Isten áldja munkádat, fogadd őszinte megbecsülésünket és a Sapientia EMTE emlékéremmel is kifejezett elismerésünket!

Kolozsvár, 2025. október 3.

Dr. Farkas Csaba egyetemi tanár